

Бр. 35-36 2013

СПИСАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД



БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД

СПИСАНИЕ НА
НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“, БИТОЛА

*

Издавач

Национална установа
Универзитетска библиотека
„Св. Климент Охридски“, Битола
ул. Ленинова 39

*

За издавачот

Науме Ѓоргиевски, директор

*

Издавачки совет:

д-р Николче Вељановски,
претседател
Јоланда Бошевска
Гордана Марковска

*

Главен и одговорен уредник

д-р Николче Вељановски

*

Редакција:

д-р Николче Вељановски,
Јоланда Бошевска
Илче Стојановски

*

Лектура

Ивана Коцевска

*

Печати

Академски печат - Скопје

*

Тираж

300 примероци

ISBN 1409 - 9497

Тел/факс.: 047/220-208;

Тел.: 047/ 220-515;

Тел. на изд.: 047/ 232-999

www.nuub.mk

e-mail:@nuub.mk

СОДРЖИНА

ОД МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА

10 ГОДИНИ „БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД“	2
ПОСЕТА НА БИБЛИОТЕКИТЕ ВО ВИЕНА	
Науме Ѓоргиевски и Валентина Илиева	2
СОРАБОТКА СО БИБЛИОТЕКИТЕ ВО ЦИРИХ И БЕРЛИН	
Благој Николов	3
ПОСЕТА НА НАЦИОНАЛНАТА И УНИВЕРЗИТЕТСКА	
БИБЛИОТЕКА ВО СТРАЗБУР, ФРАНЦИЈА	
Фатма Бајрам Аземовска	4
IV МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА БИБЛИОТЕКАРИ	
ВО ПОЛСКА	
Марија Малгожата Мачковска	5
РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ „ЗВУКОТ НА БРАНОВИТЕ“	
Светлана Талеска	6
РАБОТИЛНИЦА ЗА ЗНАЧЕЊЕТО НА КНИГАТА	
Ленче Андоновска, Гордана Пешевска	7
РАЗГОВОР СО ГИЈОМ ЖАВУРЕ, ДИРЕКТОР	
НА ФРАНЦУСКАТА АЛИЈАНСА ВО БИТОЛА	8

БИБЛИОТЕКАТА НИЗ ОДДЕЛИ И АКТИВНОСТИ

УЧЕСТВО НА РЕГИОНАЛНАТА КОНФЕРЕНЦИЈА ВО РАДОВИШ	
Фатма Бајрам Аземовска	10
40. ГОДИШНО СОБРАНИЕ НА БЗМ	10
ОПШТИНСКИ НАТПРЕВАР „МЛАДИ БИБЛИОТЕКАРИ 2013“	
Јоланда Бошевска	11
ДЕТСКИТЕ ОЧИ ГЛЕДААТ КОН ХЕРАКЛЕА	
Анастасија Милевска	11
10 ГОДИНИ ОД ИЗЛЕГУВАЊЕТО НА ПРВИОТ БРОЈ	
НА СПИСАНИЕТО „БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД“	
НА НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – БИТОЛА	12
ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА ПРОМОЦИИ,	
ИЗЛОЖБИ И ПРЕДАВАЊА	
Фатма Бајрам Аземовска	18
ДРУГИ АКТИВНОСТИ – ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА	
ЉУБИТЕЛИ НА КНИГИ ВО ПОСЕТА	
НА БИБЛИОТЕКАТА	21
ОСМА РОДНОКРАЈНА СРЕДБА НА БИТОЛСКИТЕ ПИСАТЕЛИ	
ВО МАКЕДОНИЈА	
Николче Вељановски	22
ПИСАНИЕ ЗА СТРАШНИОТ СУД	
Николче Вељановски	26

ИНТЕРВЈУ

РАЗГОВОР СО ПИСАТЕЛОТ ДОБРЕ ТОДОРОВСКИ	28
ПРОМОВИРАНИ НЕКОЛКУ НОВИ ИЗДАНИЈА	31
ДВЕТЕ НАГРАДИ ЗА 2013 ГОДИНА „ЖИВКО ЧИНГО“	
И „КРСТЕ ЧАЧАНСКИ“ ЗА ПИСАТЕЛОТ	
ПЕТРЕ ДИМОВСКИ	32
ФЕСТИВАЛ НА РОМАНОТ БИТОЛСКИ	
КНИЖЕВНИ ПАМЕТЕЊА	32

10 ГОДИНИ „БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД“

Почитувани читатели, во изминатите десет години, во кои излегоа дванаесет поединечни и дванаесет двоброја на списанието, се обидувавме да го подобруваме неговиот квалитет. Така, последните години тоа излегуваше во колор. Ве информиравме за активностите во Библиотеката, творештвото на роднокрајните и други писатели во Македонија. Ви помагавме и преку посебни осврти кон најчитани книги. Во оваа прилика би сакал да им се заблагодарам на сите соработници на списанието, а особено на библиотекарите кои со своите текстови придонесоа тоа непречено да излегува сите овие години. Посебна благодарност му исказувам на Министерството за култура, кое цело време финансиски го поддржува овој наш проект. Исто така, им благодарам на роднокрајните писатели кои ни помагаат во спроведувањето на нашите активности во однос на литературни средби, промоции и др. Благодарност и

до редакцијата и до главниот и одговорен уредник, кои навистина даваат голем напор во подготовката на Библиотечниот тренд, кој им е веќе добро познат на сите универзитетски, јавни и специјализирани библиотеки во Македонија. Секако дека едно вакво библиотечно гласило им е добредојдено и во училишните библиотеки во градот и претставува иницијален контакт за соработка на Библиотеката со училиштата.

Се надевам дека и понатаму ќе ја одржуваме оваа традиција за да можеме да ги информираме читателите за најновите трендови во библиотечната дејност.

Ви благодарам за соработката

За издавачот
Науме Ѓоргиевски, директор

ПОСЕТА НА БИБЛИОТЕКИТЕ ВО ВИЕНА

Приредиле:

Науме Ѓоргиевски, библиотекар советник
и д-р Валентина Илиева

На покана на Сојузното министерство за европски и меѓународни прашања директорот на НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола, г. Науме Ѓоргиевски, и раководителката на Австриската библиотека во Битола, д-р Валентина Илиева, присуствуваа на средба на раководители на институции – домаќини на австриски библиотеки во странство, која се одржа од 14 до 17 мај 2013 година во Виена, Република Австрија.



Австриските библиотеки во странство, денес, по дваесетгодишен развој се етаблирана платформа на меѓународниот дијалог, кои привлекуваат широк спектар на публика. Со институционалното интегрирање во универзитетските и националните библиотеки ги зачленуваат примарно студентите и наставниот кадар од научниот сектор, но го привлекуваат и цивилното население од ученици до пензионери. Многу австриски библиотеки во странство, а такви ги има моментално 62 во 28 земји, од кои една и единствена во Република Македонија е сместена токму во нашиот град во НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, претставуваат мали, фини културни центри кои во соработка со австриските форуми и австриските амбасади организираат и културни и научни манифестации.

Средбите за размена на искуства со други институции-домаќини во земјите во кои има австриски библиотеки се веќе традиционални.

Покраината Долна Австрија е најголема покраина во Република Австрија која географски ја опкружува Виена. Од 1986 година главен град на оваа покраина е Санкт Пелтен (St.Pölten). На брегот на реката Трајзен (Traisen) се наоѓа владината зграда која има изглед на пловечки брод. Веднаш до оваа зграда се наоѓа државниот архив и државната библиотека, како и државниот музеј. Посетата на државната библиотека во Долна Австрија во градот Санкт Пелтен, организираното разгледување со водич низ истата, како и одржаното предавање за конзервација на книгите XIII–XIX век, ни овозможи увид во грижливиот третман на културното и книжевното наследство во Република Австрија.

Северно од Санкт Пелтен се наоѓа манастирскиот комплекс Херцогенбург (Stift Herzogenburg) основан во 1112 година. Од историско и уметничко значење се големата свечена сала, салата со уметнички слики, манастирската црква и манастирската библиотека. Беше организирана посета на манастирската библиотека и предавање на владиката (прелатот) м-р Максимилијан Фирнзин (Maximilian Fürnsinn) за структурата и пристапноста на книжниот фонд до сите заинтересирани читатели.

Посетата на музејот на Зигмунд Фројд (Sigmund Freud) беше посебно интересна за сите



учесници на оваа средба. Имено, музејот на Зигмунд Фројд, кој бил отворен 1971 година ги воведува посетителите во изложба за историјата на психоанализата и животот на неврологот, психолог и критичар на религијата Зигмунд Фројд. Австријците успеваат преку овој музеј, кој впрочем бил станот во кој живеел и работел Фројд, автентично да го претстават преку оригинални парчиња мебел, украси, лични предмети и книги, на и за Фројд.

На 17 мај 2013 год. го посетивме и Министерството за европски и меѓународни прашања на Република Австрија во Виена, каде раководителот на културно-политичкото одделение изнесе интересни податоци за успешната соработка со австриските библиотеки во странство, со институциите – домаќини на овие австриски библиотеки.

СОРАБОТКА СО БИБЛИОТЕКИТЕ ВО ЦИРИХ И БЕРЛИН

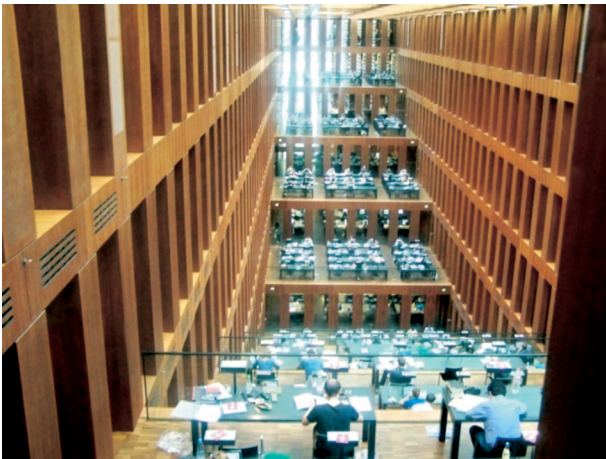
Приредил
Благој Николов,
библиотекар-советник

На покана на Централната библиотека во Цирих, делегација од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола во состав: Анета Стефановска, раководител на секторот за меѓународна соработка, Благој Николов, раководител на сектори и Зоран Јанакиевски, вработен во секторот за развој на библиотекарството, во периодот од 4 до 5 јули 2013 година имавме можност со помош на заменик-директорот Кристијан Остерхелд (Christian Oesterheld) и неколку раководители да се запознаеме со работењето на повеќе оддели во оваа голема Библиотека. Меѓу другите, претставен ни беше и Одделот за дигитализација со целокупната опрема кој служи за дигитализација на публикации издадени до 1900 година. Вториот ден беше организирана

посета на Циришкиот универзитет (University of Zurich).

Три недели подоцна, од 29 до 30 јули 2013 година, делегацијата во состав: Науме Ѓоргиевски, директор, Благој Николов, раководител на сектори и Зоран Јанакиевски, вработен во секторот за развој на библиотекарството ја посетивме Универзитетската библиотека „Јакоб и Вилхелм Грим“. Од страна на директорот д-р Андреј Деквитц (Andreas Degkwitz) ни бе-





ше претставено работењето на поголемиот број оддели. Меѓу другите, ни беше претставена читалната со капацитет од 1028 работни места и автоматизираната циркулација на фондот – зајмувањето. Вториот ден го посетивме Берлинскиот универзитет (Numboldt-Universität zu Berlin).

И во двете Библиотеки направивме презентација со претставување на нашата држава, градот Битола и, секако, нашата Библиотека. Дополнително беше пуштено DVD за НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, издадено во 2012 година, во траење од 17 минути, со кое детално беше образложено работењето на нашата Библиотека.

ПОСЕТА НА НАЦИОНАЛНАТА И УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА ВО СТРАЗБУР, ФРАНЦИЈА

На 3 мај 2013 година беше остварена иницијална посета на Националната и универзитетска библиотека во Стразбур, Франција. Целта на посетата беше да се воспостават првичните контакти и да се согледа можност за соработка со НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола како дел од процесот на Европска интеграција на Република Македонија и вклучување во современите текови на библиотекарството преку партнерства, вмрежување и соработка.

Во разговорот со заменик-директорот Кристоф Дидиер беше истакнато обостраното задоволство од иницијативата за соработка. Г-н Дидиер истакна дека веќе соработуваат со различни библиотеки во рамките на Европската унија и дека ова е одлична можност соработката да се прошири и со земји од Југоисточна Европа, во кои спаѓа и Република Маке-

Исто така, и на двете Библиотеки свечено им подаривме 30 наслови, меѓу кои изданијата на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола и други македонски публикации, меѓу кои и *Историја на македонски јазик* од Блаже Конески.

Понатаму следувааше подолг разговор со директорите и раководителите околу стручното работење на библиотеките, при што беше потпишан и договор за натамошна соработка и со двете библиотеки, а кој би се однесувал на доставување на литература потребна за корисниците на библиотеките, подготвување на проекти од заеден интерес и сл.



Приредила
Фатма Бајрам Аземовска

донија. Соработката е особено важна со оглед на кандидатскиот статус на Република Македонија за членство во Европската унија, што значи дека и библиотеките треба да се интегрираат во европското семејство, а комуникацијата помеѓу институциите и професионалците кои работат во нив е од особено значење. Соработката со европските библиотеки е важна во генерирањето иновативни идеи за местото и улогата на библиотеките во современиот и брз развој на општеството, како и дефинирањето на европскиот идентитет на библиотеките. Тој искажа благодарност за подарокот од страна на НУУБ „Св. Климент

Охридски“ – Битола со желба што поскоро да се официјализира на институционално ниво соработката помеѓу двете библиотеки. Библиотеката доби и официјална покана да присуствува на свеченото отворање на комплетно реновирааниот објект на Библиотеката во Стразбур кон крајот на 2014 година.

Со ова Библиотеката во Стразбур ќе биде една од најсовремено опремените во Европа со инсталирана врвна технологија за заштита на богатото културно наследство и книжевен фонд.



IV МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА БИБЛИОТЕКАРИ ВО ПОЛСКА

Приредила
Марија Малгожата Мачковска,
библиотекар-советник

Во втората половина на јуни (од 19 до 21 јуни 2013 г.) во Вроцлав, Полска, се одржа IV Меѓународна конференција на библиотекарите наречена „Вроцлавски средби на библиотекарите“, организирана од Главната библиотека и Центар за научно-техничка информација при Вроцлавска политехника. Организаторите приготвија многу интересна средба на библиотекарите од повеќе академски центри во Полска и од странство. На средбата присуствуваа библиотекарите од Германија, САД, Унгарија, Украина, Македонија и претставници на многу фирми кои соработуваат со полските библиотеки, како и спонзорите кои ја поддржуваа Конференцијата, како што се: Алеф Полска, Медиан Полска, ProQuest, Ebsco, AkmeArchive итн.

Темите на Конференцијата опфаќаа неколку содржини: академски библиотеки, виртуелни библиотеки, филмска презентација на библиотеките, стручна обработка на резултати од научните истражувања, библиотеките како предизвик за ПР (PR-PublicRelations), електронски извори во библиотекара и на пазарот.

Учесниците на Конференцијата ги презентираа своите реферати во десет сесии испланирани од страна на организаторите за време на трите дена од нејзиното траење. На првиот ден од Конференцијата беа прикажани четири сесии: „Научна библиотека – прашања и предизвици“, „Научната библиотека како



активен учесник во научни, дидактички, издавачки и документарни проекти“, „Документирање и анализа на научни истражувања“, како и „Работилници Дона во Алеф“. Беа претставени многу интересни реферати, меѓу кои може да се спомнат рефератите со наслов: „Дали информацискиот потенцијал на академските библиотеки може да придонесе за соработката меѓу науката и иновативното стопанство?“, „Отворени едукативни бази (ОЗЕ) во Полска“ или „LIBSMART ASSISTANT – нов стандард во виртуелна библиотечна комуникација“.

На вториот ден од Конференцијата учесниците следеа четири сесии: „Нови искуства и вештини на библиотекарите“, „Електронските извори во библиотеките и на пазарот“, „Како те посматрат, така те опишуваат“, „Ефикасно градење на ликот на библиотеката“. За време на сесиите беа презентирани реферати со наслов: „Улога, задачи и перспективи на системскиот библиотекар во академските библиотеки“, „Формирање на е-збирки – стандарди и позитивни искуства“, „Креирање на изгледот на библиотеката во академската средина“ и др. За време на траење на Кон-



ференцијата паузите беа искористени на размена на искуства и интегрирање на библиотекари од разни држави и академски центри.

Третиот ден од Конференцијата беа презентирани две сесии: „Модели на функционирање на научните библиотеки“ и работилница „RDA чекор по чекор во Конгресната библиотека“. На првата сесија

беа прикажани активностите и организциската структура на универзитетските центри и нивните библиотеки во Полска, Македонија и Турција. Како учесник од Македонија го презентирав рефератот „Перспективите на развојот на Битоолскиот универзитет и неговите библиотеки“. Последната сесија од третиот ден на Конференцијата беше посветена на воведување на нови стандарди за каталогизација во американските и полските библиотеки.

Вроцлавската конференција ја карактеризираше одлична организација, многу богата содржина на сите одржани сесии, како и неверојатна атмосфера која овозможи воспоставување на многубројни контакти меѓу библиотекарите од Полска и другите земји.

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ „ЗВУКОТ НА БРАНОВИТЕ“

Во рамките на активностите за реализација на проекти одобрени од Министерството за култура на Република Македонија, оваа година беше реализиран проектот „Звукот на брановите“, мултимедијален проект наменет за лицата со оштетен слух и говор. Основниот дел на проектот се темели врз изработка на ДВД, преку кое лицата од оваа целна група се запознаваат со библиотеката, нејзиното значење и услугите кои таа ги нуди на своите корисници. Еден од основните аспекти во пристапот кон оваа проблематика беше помагањето и овозможувањето на лицата со оштетен слух и говор активно да се вклучат во општественото живеење како продуктивни и почитувани членови на општеството.

Потребата за реализација на еден ваков проект, наменет за оваа целна група, се појави како логичен след на опсервацијата на фактичката состојба, поткрепена со фактот дека во Битола постојат два центри наменети за лицата со оштетен слух и говор, а во НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола, нема ни еден зачленет член од оваа популација.

Членувањето во библиотеката за некогo претставува задоволство, за некогo неопходност, за некогo, пак, обврска. Но, како и да е, библиотеката е едно од најпосетуваните места во градот, место каде секојдневно се задоволува непресушната желба по знаење и културни навики.



Приредила
м-р Светлана Талеска, виш библиотекар

Наша цел, како вработени во оваа институција е да ја популаризираме книгата и читањето, да привлечуваме што поголем број на читатели, да помагаме во ширењето на културните навики и да ја направиме книгата достапна до секого и за секого. Токму поради тоа, презентирањето на библиотеката и услугите кои таа ги нуди пред оваа целна група претставува наша обврска.

Библиотеките во денешните услови на современо живеење сè повеќе добиваат свое значење и важност. Бидејќи тие нудат пристап кон знаењето и мултикултурното богатство, нудат информации и информациска писменост и стануваат важни партнери во процесот на едукација и изградување на комплетна личност. Бидејќи стекнувањето на знаења ја збогатува фантазијата и креативното размислување, помага во усвојување на моралните и хуманистичките вредности и уште непрегледно многу придобивки. Бидејќи читањето отклучува нови и нови врати, отвора нови пространства кои водат кон добрината, знаењето, усовршувањето и самодовер-

бата. Бидејќи преку книгите го создаваме нашиот однос кон животот, светот и кон нас самите.

Сигурно дека не треба да се наведуваат уште причини зошто библиотеките и читањето се важни и корисни за секого и зошто треба да се составен дел од нашето секојдневие. Преку своите оддели и услуги, библиотеката овозможува стекнување на нови знаења и неопходни вештини за целоживотно учење, а знаењето и вештините се стекнуваат цел живот и не оспособуваат да учествуваме и да креираме релации во општествената заедница на која припаѓаме и да се надградуваме како личности.

Но, библиотеката е место и каде што книгите преку своите читатели добиваат живот. Затоа, да им овозможиме на лицата со оштетен слух и говор да влезат во светот на литературата и уметноста, во храмот на мудроста и знаењето. Да ги воведеме во шарениот свет на случувања и искуства, во светот

каде што книгите добиваат живот, ликовите заживуваат, каде се бришат границите меѓу фантазијата и реалноста. На овој начин, на лицата со оштетен слух и говор ќе им овозможиме пристап до информациите, а преку тоа и можност да се развиваат како рамноправни индивидуи, развивајќи ги и своите можности, способности и таленти. А истовремено, на овој начин ќе стимулираме подигање на свеста кај јавноста за еднаквиот однос кон овие лица во секојдневниот живот и подигање на хуманоста на заедницата воопшто. Тоа значи и бришење на сите граници што значат бариери или стеги, избегнување на изолираноста и неприфаќањето на овие лица. Меѓусебното запознавање би значело и наше попрецизно запознавање со нивните основни интелектуални потреби, надминување на разликите и изнаоѓање на врски и релации за воспоставување на солидна меѓусебна комуникација и интеракција.

РАБОТИЛНИЦА ЗА ЗНАЧЕЊЕТО НА КНИГАТА

Приредиле:

Ленче Андоновска, библиотекар-советник
Гордана Пешевска, виш библиотекар

Во рамките на БИТФЕСТ 2013 година, под покровителство на градоначалникот на Општина Битола, д-р Владимир Талески, беше одобрен проектот „Работилница за значењето на книгата“ во организација на Ленче Андоновска и Гордана Пешевска, вработени во НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола. Имајќи го предвид фактот што Библиотеката се стреми да стане центар на збиднувањата во градот и републиката и истата се одликува со сериозно планирани иницијативи за осовременување на дејноста и профилирање на нови димензии, односно тие се веќе оние информативни центри што нудат систематизирани, навремени, брзи и актуелни информации за развојот на научната мисла кај нас и во светот. Книгите, би рекле претставуваат основна храна на човековиот ум и разум. Голем број бисери на мудроста се посветени на важноста на книгата. А за да се нагласи важноста на книгата се одлучивме да организираме работилница на тема: „Значењето на книгата“. По одобрувањето на наведениот проект извршивме навремено сериозни консултации со научни работници од образованието, односно со про-

фесори по македонски јазик и на истите им беше презентирани наведениот проект кој беше поздравен и прифатен од нивна страна. Истакнувајќи го значењето на ваквите работилници, сметаме дека присуството на еминентни научни лица, кои ќе проговорат за почетоците на книгата па сè до денес, за нејзиното значење, кое само по себе говори за тежината и многузначноста на потребите да се следи нашиот историски и културен развој. Работилницата се одржа на 10.7.2013 година, на која зедоа учество 10 научни и стручни работници, секоја со свој труд и за истата беше изготвена Агенда и тоа:



АГЕНДА

на Работилница за значење на книгата
10.7.2013 година
Национална установа Универзитетска библиотека
„Св. Климент Охридски“ – Битола

10:00 – 10:10	Науме Ѓоргиевски , директор на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, поздравно обраќање
---------------	--

Работилница за значењето на книгата

10:10 – 10:20	Ленче Андоновска , виш библиотекар – <i>Почетоците на првите печатени книги во Македонија</i>
10:20 – 10:30	Николина Поповска , професор – <i>Нови светови</i>
10:30 – 10:40	Милица Радевска , професор – <i>Читањето како потребна активност на човекот</i>
10:40 – 10:50	Весна Димовска , професор и Илија Мерковски , професор – <i>Непресушен извор кој го напојува човештвото</i>
10:50 – 11:00	Билјана Деспотовска , професор – <i>Некои аспекти на функциите на книгите во 21 век</i>

11:00 – 11:10 Пауза за кафе

11:10 – 11:20	Симона Ристевска , професор – <i>Едно поразлично читателско искуство</i>
11:20 – 11:30	Милица Радевска , професор и Весна Јовановска , професор – <i>Изработка на методологија за избор на лектури за основно и средно образование</i>
11:30 – 11:40	Магдалена Б. Сајкова , професор – <i>Значењето на книгата</i>
11:40 – 11:50	Билјана Стефановска , водич едукатор – <i>Презервација и заштита на старите книги</i>
11:50 – 12:00	Гордана Пешевска , виш библиотекар – <i>Книгата дно нема</i>
12:00 – 12:15	Дискусија модератор: <i>Билјана Стефановска</i>

Интересот за сите стручни трудови беше на завидно ниво и на крајот од Работилницата се водеше дискусија со позитивни критики кон трудовите и со напомена да се продолжи со одржување на работилници од овој тип, сè со цел усогласување на потребите на учениците и можноста на Библиотеката да излезе во пресрет на барањата на корисниците.

Сите презентирани трудови од Работилницата ќе бидат испечатени во Зборник на трудови.

РАЗГОВОР СО ГИЈОМ ЖАВУРЕ, ДИРЕКТОР НА ФРАНЦУСКАТА АЛИЈАНСА ВО БИТОЛА

Од кога сте директор на Француската алијанса во Битола? Кажете ни нешто за Вас.

Роден сум во Марсеј. Директор сум на Француската алијанса во Битола од 1 септември 2012 година. За прв пат дојдов во Битола во 2009 година за еден истражувачки проект за мојата магистерска теза и останав неколку месеци. По магистрирањето продолжив со истражувањето на мојата докторска дисертација кое е врзано со овие простори.

Каква е состојбата со интересот на оние кои го изучуваат францускиот јазик кога се знае дека во Битола има долга франкофонска традиција?

Има голем интерес за изучување на францускиот јазик кај сите возрасти, но најмногу кај учениците од основните и средните училишта. Тоа се должи

на нашиот посебен пристап и методи на предавање, на подготвеноста на нашите професори и стандардите до кои се придржуваме во однос на обуката и завршните тестови.

Ние сме дел од меѓународна мрежа за предавање на францускиот јазик, односно ние сме центар за полагање за ДЕЛФ и ДАЛФ - испити за степенот на подготвеност на учениците. Овие испити се организирани од еден државен институт во Париз и се полагаат во ист ден во целиот





свет, при што добиените дипломи се признати на меѓународно ниво и важат за цел живот.

Покрај часовите имаме разни активности за промовирање на француската и франкофонската култура и традиција и секогаш има интерес од битолската публика. Оваа година нашите ученици ги вклучивме во работилници за театар со еден француски актер и како резултат на тоа беше претставата „Два збора“, која на републичкиот натпревар во Скопје освои прва награда и замина на меѓународен фестивал во Варна, Бугарија. Една група ученици од помала возраст испративме на натпревар во Нови Сад. Кон крајот на август организиравме едно патување низ Франција со ученици кои престојуваша неколку дена во Марсеј, а притоа ги посетија градовите Ница и Монако.

Вие паралелно и интензивно работите на проекти за популаризација на франкофонијата во Битола, кажете ни нешто околу тоа.

Првиот проект што го имавме во 2013 година беше 50-годишнината од Елисејскиот договор. Подготвивме изложба и проекција на филм во Центарот за култура во рамки на француско-германското пријателство. Потоа беа Деновите на францускиот филм во април, малата сала на Центарот за култура беше секогаш полна за сите проекции. Следуваше изложба на еден уметнички проект со изложба на фотографии на Киро Урдин насловен Франкофонија – планетариум. Го прославивме настанот Fête de la musique со бендовите Dossier: Français и Фолтин, настан кој наредно каде во светот се одржува на 21 јуни. Во јуни го отворивме Францускиот клуб во соработка со Центарот за култура. Секој месец ќе биде проектиран по еден француски филм.

Дали сте задоволни од застапеноста на предметот француски јазик во основните и средните училишта кога знаеме дека во последните години се зголемува интересот за германски јазик?

Јас сум задоволен со фактот дека има интерес за



изучување на францускиот јазик кај учениците и дека оваа година имаме повеќе шестоодделенци отколку минатата година. Ова за мене е од посебна важност, затоа што нивниот број во последните години се намалуваше. Што се однесува до интересот за германскиот јазик, мене не ми пречи, колку повеќе јазици се изучуваат толку е посилен културата на еден народ. Меѓутоа, би сакал да можат сите ученици рамноправно да го изучуваат јазикот или јазиците што ги сакаат. Знаеме дека има заинтересирани деца за француски јазик во училиштата каде што моментално не се изучува поради разни нерешени затекнати состојби. Но, имаме многу добри релации на соработка со општината и се надеваме сите заинтересирани да го изучуваат францускиот јазик во рамки на законот. Во рамките на оваа соработка минатата година реализиравме четири проекти во основните училишта (во петтите одделенија) и еден во градинките за децата да се запознаат со францускиот јазик. Децата мислат дека францускиот јазик е тежок повеќе од германскиот и целта ни беше да им покажеме дека со нашиот квалитетен пристап изучувањето на јазикот може да стане забавно и многу интересно.

Кои се Вашите планови и цел во понатамошната работа додека сте на оваа функција?

Откако сум тука настојувам Алијансата да има професионален пристап кон работата за да може да дојде до израз квалитетот. Имам направено нова програма со цела екипа на Алијансата и почнавме да ја работиме од оваа учебна година и веќе се покажаа многу добри практични резултати. За таа цел ние постојано ги следиме учениците за да напредуваат во изучувањето на јазикот. Што се однесува до другите активности, веќе работиме со Центарот за култура на партнерство за фестивалот „Музики од светот“. На 9 ноември ќе го слушнеме Рабиx Абу-Калил, познат светски музичар.

Разговорот го водеше д-р Николче Вељановски

УЧЕСТВО НА РЕГИОНАЛНАТА КОНФЕРЕНЦИЈА ВО РАДОВИШ

Приредила
Фатма Бајрам Аземовска

На Регионалната конференција „Јавните библиотеки поттикнуваат иновации во заедницата“ што се одржуваше од 14 до 15 февруари во Радовиш, со свои излагања учествуваа вработените од НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола, Благој Николов, Фатма Бајрам Аземовска, Малгожата Мачковска и Јелена Петровска.

На Конференција Благој Николов имаше излагање на тема „Јавните библиотеки – мост кој ги поврзува државата и локалната самоуправа со граѓанската средина“; Јелена Петровска „Јавните биб-



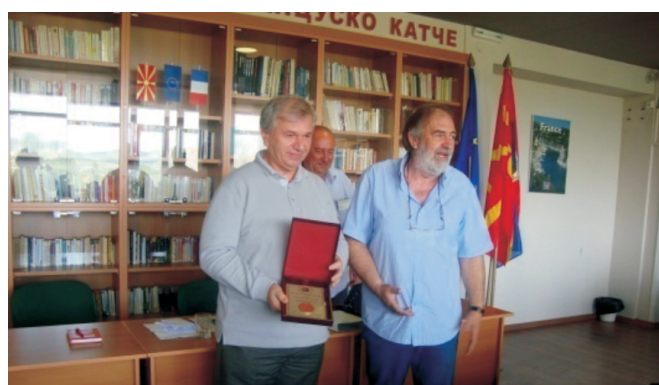
лиотеки во функција на анимација на населението во синергија со локалната самоуправа и невладиниот сектор“; Марија Малгожата Мачковска „Информациона технологија во библиотеките и нови методи на услуги низ примерот на јавни библиотеки во Полска; Фатма Бајрам Аземовска „Јавните библиотеки во пресрет на потребите за креативно изразување и творештво на младите во Битола“.

40. ГОДИШНО СОБРАНИЕ НА БЗМ

Јубилејното 40. Годишно собрание на БЗМ се одржа од 6 до 7 јуни 2013 година во ЛБ „Гоце Делчев“ – Велес. На првиот ден, на „Стручната средба“ беа присутни околу 60 библиотекари од Р. Македонија и беа презентирани трудови на тема:

- „Современите услуги и сервиси на библиотеките во Република Македонија“;
- „Училишните библиотеки и културните вредности кај младите“;
- „Високошколските библиотеки во Македонија во пресрет на новите предизвици кон научноистражувачката работа“;
- „Јавните библиотеки во Р. Македонија како културни жаришта на локалната средина“.

Вториот ден, претседателот на БЗМ, Благој Николов му ја врач наградата „Климентова повелба 2012“ на д-р Николче Вељановски, библиотекар-советник од Националната установа Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Битола.



ОПШТИНСКИ НАТПРЕВАР „МЛАДИ БИБЛИОТЕКАРИ 2013“

Приредила
Јоланда Бошевска, библиотекар советник

Библиотекарското здружение на Македонија, во соработка со јавните и училишните библиотеки, реализира разни форми за едукација на најмладата популација. Една таква форма е натпреварот „Млади библиотекарски“, кој секоја година го распишува за библиотеките во Македонија.

Традиционално и оваа година на 7 октомври во Библиотека баше одржан четирнаесеттиот по ред општински натпревар, во читалната на Роднокрајно-то одделение. На натпреварот учествуваа 12 ученици од основните училишта во Битола, с. Новаци, с. Бис-



трица и с. Добрушево. Благодарение на ангажираноста на нивните ментори – библиотекарски во училишните библиотеки и наставници, кои се задолжени за изборот на натпреварувачи, покажаното знаење беше на високо ниво. Прво место освои ученичката Ивана Карасманакис, од ОУ „Св. Климент Охридски“ – Битола. Второто место £ припадна на Евгенија Пројкоска, ученичка во осмо одделение при ОУ „Св. Кирил и Методиј“ – Битола. На трето место се најде ученичката Наталија Богдановска од ОУ „Браќа Миладиновци“ – с. Добрушево.

Победникот на општинскиот натпревар ќе ја претставува нашата Библиотека на републичкиот натпревар кој оваа година ќе се одржи на 25 октомври 2013 г. во ЛБ „Страшо Пинџур“ во Неготино. Наша желба е да продолжиме како и досега и од Неготино да се вратиме со добри резултати.

ДЕТСКИТЕ ОЧИ ГЛЕДААТ КОН ХЕРАКЛЕА

Приредила
Анастасија Милевска

НУ Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Битола оваа година учествуваше на БИТ Фест – 2013 г. како организатор на повеќе проекти. Еден од нив беше и проектот „Детските очи гледаат кон Хераклеа“, кој се одржа на 8 јули 2013 г. во Хераклеа. Носители на проектот беа Анастасија Милевска, вработена во секторот Стручна обработка на монографски публикации и Јулијана Кулевска, вработена во секторот Заштита и репрографија.

Основна цел на проектот беше да се запознаат најмладите генерации со своите историски корени и традиции за Битола, т.е. со античкиот локалитет Хераклеа. Посетеноста беше голема и, за жал, дотогаш само мал дел од децата ја имаа посетено Хераклеа.

Тие прошетаа низ локалитетот, ја слушнаа



историјата и приказната за Хераклеа, прикажана на начин близок на нивната фантазија. Детските очи сакаа сè да видат, сè забележуваа и во нивната свест останаа убавите мозаици, статуи...и најважно од сè, приказните и историските вистини за Хераклеа.

Манифестацијата беше збогатена и со учество на дестина деца кои беа облечени во облека која асоцираше на тоа време и музичка точка во просторот на амфитеатарот.

Се надеваме дека проектот ќе стане традиционално случување, а наша цел ќе биде да анимираме поголем број на деца од мала возраст да знаат кои се, од каде се нивните корени и традиции, за Битола, т.е. за Хераклеа.

10 ГОДИНИ ОД ИЗЛЕГУВАЊЕТО НА ПРВИОТ БРОЈ НА СПИСАНИЕТО „БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД“ НА НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – БИТОЛА

РАЗГОВОР СО Д-Р НИКОЛЧЕ ВЕЉАНОВСКИ,
библиотекар-советник и главен и одговорен уредник на стручното
и популарно списание „Библиотечен тренд“
на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола



БТ: Креатор сте на идејниот проект и главен и одговорен уредник на списанието, па затоа кажете ни нешто повеќе за тоа.

Идејата за едно вакво списание од стручен и популарен карактер ја имав подолго време и затоа два до три пати конкурирав со проект до Министерството за култура. На почетокот од 2003 година проектот беше финансиски поддржан од истото и така на **25 јули 2003 година, во салата за промоции на Библиотеката, беа промовирани првите два броја од списанието.** До крајот на 2006 година списанието излегуваше 4 пати годишно со црно-бели фотографии. Го печатеше печатницата „Херакли Комерц“ – Битола. Подоцна излегуваше 2 пати годишно. Тогаш се направија напори да биде делумно во колор, се печатеше во печатницата „Микена“ – Битола. Од 2009 година го издававме како двоброј и го печатевме во целосен колор, а во последните два броја половина од страниците се во колор, а половина во црно-бела техника, се печати во „Академски печат“ – Скопје. Во подготовката на списанието главниот товар е врз мене, но јас сум задоволен затоа што никогаш досега немало проблем во соработката и желбата на вработените во Библиотеката своите текстови да ги публикуваат во истото, на што им благодарам. И покрај тоа што се ра-

боти за најразновидни текстови: активности во вид на промоции, предавања и изложби; разговори со библиотекарите во и надвор од Библиотеката; писатели роднокрајни и македонски; професори од државата и од странство, како и ред други настани, како литературни средби, креативни работилници, натпревари „Млади библиотекарите“; присуство на собранија на библиотекарски здруженија, посети и разговори со претставници на библиотеки од странство за меѓубиблиотечна соработка, присуство и учество на семинари и конференции во земјата и странство, досега списанието било поддржувано без никакви забелешки од име на издавачот, т.е. од раководните лица на Библиотеката.

БТ: Велите дека ова е и стручно библиотечно списание за библиотекарите во Библиотеката и во Македонија, што значи тоа?

Како прво, списанието е слика или лична карта на библиотекарите во Библиотеката кои можат слободно да пишуваат за својата работа или активности. Се пишува и за сите новини во Библиотеката, особено во поглед на автоматизираната обработка на библиотечниот материјал итн. Досега сум направил над 30 разговори со постари и пензионирани вработени, како и со други библиотекарите, под наслов Библиотеката – наша судбина. Направив разговори и со други библиотекарите од други библиотеки во Македонија, како и разговори со сите директори на НУУБ – Битола, почнувајќи од Методија Размовски, до денес. Исто така, на двапати, во 2005 и 2010 година, на повеќе страници јубилејно беше публикувана Хронологија на Библиотеката за активностите, работата на библиотекарите итн. за периодот од 1945 до 2010 година. Ќе продолжи и за следниот 70-ти јубилеј од работата на Библиотеката.





БТ: 10-годишниот јубилеј на излегувањето на списанието не е единствениот повод за разговор, Вие славите 30 години од вработувањето во Библиотека, кажете ни нешто за себе.

Размислував за овој разговор, затоа што е многу полесно да интервјуираш отколку обратно. Се вработив на 1 април 1983 година со распределба од Општината со завршен Факултет за англиски јазик и книжевност при Универзитетот „Кирил и Методиј“ – Скопје, а изгледа дека влегов во редот на оние библиотекарите на кои Библиотека им е судбина, односно останале цел работен век во неа. Две години работев на работно место во магацин за книги; една година во одделот Зајмување и услуга за возрасни; една година во одделот Каталогизација на монографски публикации, за потоа од 1987 година до денес во одделот Посебни книжни фондови, Збирка туѓа литература, после пензионирањето на Цветанка Велјанова (до 1995 година паралелно го водев и Роднокрајното одделение, кое го наследив од библиотекарката Лилјана Тасева).



БТ: Со Вас започнува првата фаза на автоматизацијата на Библиотека во 1990 година.

Првиот терминал VT 320 дојде во Библиотека со помош на Јосиф Лозановски, битолчанец кој тогаш работеше како заменик-министер во Министерството за информатика на СФРЈ. Терминалот беше поставен во сегашната просторија за Информации на приземјето од новиот дел. Уште од 1992 година имав записи на програмата АТЛАС во која ХОСТ беше Марибор, затоа што организаторот беше истиот, денешниот ИЗУМ, Марибор, Словенија. Тогаш како да беше полесно со обработката. Самата програма му овозможуваше на хостот да ги бира записите кои ќе влезат во него од сите бази на библиотеките од бившите југословенски републики. Записите кои беа одбивани си остануваа во локалната база без да бидат избришани, како што тоа е случај денес со заедничката база на Македонија. Потоа во 1994 година терминалот беше донесен во роднокрајната читална каде прво им вршев кратки обуки на вработените во Каталогизација на монографски публикации. Со целосната автоматизација, односно вградување на COBISS платформата за поддршка на автоматизираниот библиотечен систем во Македонија, а особено после мојата втора еднонеделна обука во ИЗУМ, Марибор (првата во 1990 година) во 1996 година (беше купен и првиот АЛФА – сервер) им вршев обука за каталогизација на сите стручни вработени без исклучок. Во тој период, покрај терминалите кои се набавуваа во Библиотека, почнаа да се набавуваат и компјутери.



БТ: Во тоа време бевте помагани и со донации преку учество на проекти за донации.

Во 1993/1994 година конкурирав преку СОРОС Отворено општество Македонија за проект вреден 26 000 американски долари за два компјутера, печатачи и уреди за пребарување на компакт дискови со медицински бази на податоци, SAMCD, JAMA, MEDLINE. Подоцна во 1996 година преку Американскиот културен центар добивме и друга PROQUEST – база на податоци со 1000 списанија, од кои 400 во полн текст, кои, исто така, се пребаруваа на компјутер. Библиотеката веќе од 1995 година стана интересно место особено за лекарите од Медицински центар – Битола кои доаѓаа да истражуваат. Во еден период од голема помош им беше и колешката Јоланда Бошевска.

Преку СОРОС Отворено општество Македонија добивме и комплет енциклопедии Британика (за возрасни и деца) и француска енциклопедија Универзалис, како и помош во претплата на повеќе списанија преку Њујоршкиот School of Social Research. Некои од нив бесплатно пристигнуваат и денес. До 1998 година Министерството за наука одделуваше и средства за странски списанија на кои се претплатувавме преку добавувачите BLACKWELL – Oxford и DAWSON – USA.

БТ: Вие сте првиот библиотекар во Библиотеката или меѓу ретките библиотекарите во Македонија кои имале повеќемесечен престој надвор од државата.

Преку СОРОС Отворено општество Македонија конкурирав со полагање на TOEFL – тест за поз-



навање на англискиот јазик (полагав во 1992 и 1994 год.) за престој во Конгресната библиотека во Вашингтон, САД. Во тоа време беше организиран и првиот и единствен Семинар за библиотекарство на англиски јазик, во просториите на



Урбана Шампањ 1995

Библиотеката во 1994 година. Наместо за Вашингтон отидов во Урбана – Шампењ во близина на Чикаго како еден од 17 учесници од Централна и Источна Европа во Интернационална програма за библиотекарите на Мортенсон центарот при Главната (прва автоматизирана библиотека во САД) библиотека на Универзитетот на Илиноис, САД.

После престојот од 4 и пол месеци се вратив во Македонија и продолжив со автоматизацијата на Библиотеката, во која најголема помош ми даваше сопругата и некои нејзини колеги инженери-информатичари, притоа соработувајќи најмногу со ECS – Скопје како изведувачи на хардверскиот дел од истата. Овде можам да нагласам дека мојот ентузијазам не само што на некој начин ме „заглави“ неколку месеци надвор од семејството, туку и повеќе од пет години за мене немаше работно време, особено кога попладне, па и навечер во доцните саати морав да доаѓам во Библиотеката со други инженери за да ги отстрануваме некои од проблемите на компјутерите и системот за пребарување на цд-ромовите.

БТ: Во тоа време во поглед на автоматизацијата наде беа другите библиотеки?

Во автоматизацијата водеше Националната универзитетска библиотека во Скопје, а нашата Библиотека одеше паралелно со неа. Конкурирав со проектот Битола 1, а потоа Битола 2 (како централна база на пребарување на цд-ромови) каде Библиотеката требаше да биде централна база за библиотеките во југозападниот регион на Македонија. Конкурирав до СОРОС Отворено општество Македонија и во



Конгресната библиотека во Вашингтон 1995

1996 година го добив проектот. Вклучени беа и сите библиотеки вклучувајќи ги и некои од библиотеките од источна Македонија, при што секоја библиотека доби по еден компјутер и печатач, но повеќето останала заклучени во канцелариите на директорите без да бидат користени подолго време. Освен нашата, другите библиотеки се вклучуваа во COBISS после десетина и повеќе години. Некаде до 2002 година, па и нешто подоцна, бев одговорен за ретроспективната каталожка обработка, при што се внесуваше фондот во компјутерската база на податоци. На ред беше следната фаза во автоматизацијата на Библиотеката, автоматизирано зајмување на библиотечниот фонд. Имав иницијален проект за набавка на ласерски читачи итн., но таа работа си ја презеде инженерката и одделот за унапредување.

БТ: Се чини дека во новиот милениум Вашата работа со автоматизацијата на Библиотеката престана, каде ја насочивте Вашата енергија понатаму на кои проекти?

Автоматизацијата на Библиотеката беше еден голем и напорен проект. Уште во 1995 година се заложив за прв пат, со претходна кратка обука во НУБ – Скопје, со нашиот сега покоен колега Митре Талевски кој работеше на Универзалната децимална класификација на монографските публикации, да ја воведеме предметизацијата во главниот фонд. Таа продолжува и натаму. Во истата година се запишав и на постдипломски студии по социологија на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања при Универзитетот „Кирил и Методиј“, каде

магистрирав, а потоа и докторирав во 1998 година. Истата година се здобив со највисокото библиотечно звање библиотекар-советник. Како што реков погоре, во 2001 и 2002 година конкурирав со идејниот проект, списанието „Библиотечен тренд“. Само три години подоцна во 2005 година започнав со проектот Роднокрајна средба на битолските писатели во Македонија, односно Тркалезната маса, која со исклучок на 2006 година продолжи до денес. Секоја година излагањата на писателите на различни теми, Библиотеката ги издава во Зборник, а веќе до крајот на месецот треба да излезе осмиот по ред Зборник на излагања. Како организатор и модератор на Тркалезната маса, а воедно и главен и одговорен уредник редовно го промовирам **Зборникот на излагања** заедно со **Библиотечниот тренд** на денот на прославување на името на Патронот на Библиотеката свети Климент Охридски.

БТ: Дали сте посетиле и други библиотеки надвор од земјата?

Уште за време на престојот во Мортенсон – центарот при Главната библиотека на Универзитетот на Илиноис, САД, во 1995 година имав дводневна посета на Конгресната библиотека во Вашингтон. Бидејќи од 2001 до крајот на 2003 година имав неколку подолги престои во Торонто, Канада, после објавувањето на првите два броја на списанието имав еднонеделна посета на Библиотеката Џон П. Робартс при Универзитетот на Торонто, при што од разговорите со петнаесеттина вработени донесов аудио и видеоснимки, а напишав и неколку текстови за работата на





неколку нивни оддели. Посебно внимание обрнав на процесот на автоматизација и **заштита на базите на податоци**, како и на **одделот за дигитализација**.

Како член од делегација од страна на Библиотеката за соработка со други библиотеки во странство сум бил во Хрватска (Јавната библиотека „Марко Марулиќ“ во Сплит) и во 2010 година во Националната библиотека на Чешката Република во Прага. И за двете посети имам објавени текстови во списанието. Приватно сум ги посетил јавните библиотеки во Монреал, покрај библиотеката на Универзитетот на Торонто, библиотеките на Универзитетот Рајерсон и Универзитетот Јорк во Торонто, Канада, во најголемата библиотека на САД – Јавната библиотека на Њујорк, и библиотеката на Правниот факултет во Чикаго, неколку јавни библиотеки, како и Универзитетската библиотека на Охајо Стејт Универзитетот, во Колумбус, Охајо, Јавната библиотека на Лос Анџелес, библиотеката на Педагошкиот факултет во Марибор,



Универзитетската библиотека на Малме, Шведска, Универзитетската библиотека во Истанбул, библиотеката на Тракискиот универзитет во Едрење, Турција итн.

БТ: Во библиотечната дејност сте биле и претседател на БЗМ од 2010 до 2012 година, сте биле и претседател на Комисијата за избор и реизбор во библиотечни звања, а добитник сте и на највисоката библиотечна награда „Климентова повелба“ за 2012 година, а што станува со вашите титули доктор по социолошки и доктор по филозофски науки?

Во 1998 година, покрај тоа што Библиотеката го доби својот прв библиотекар-советник, таа го доби и својот прв доктор на науки. Моето долгогодишно практикување на јога по иницијација на двајца индиски и светски учители, Свами Вишнудевананда и Сатја Саи Баба, ми ја приближи науката на самоспознанието, при што во мене се јави најпрво потребата од 1989 до 1994 година да отворам приватна книжарница, потоа да го направам и првиот превод на книга за јога во Македонија, бестселерот „Комплетна илустрирана книга за јога“ од Свами Вишнудевананда во 1993 година, а потоа на почетокот од 1996 година да ја публикувам книгата „Багаван Шри Сатја Саи Баба“. Темата на мојата прва докторска дисертација беше „Концептот на јога во социјализацијата на личноста“. До 2000 година ги публикував книгите „Љубовта – највисока религија“, „Духовното созревање на човекот“, „Основи на социјализацијата на личноста“. Во 2002 година бев примен на Институтот на Онтарио за Образовни науки при Универзитетот на Торонто да предавам по избор на посебна тема



Доделена „Климентова повелба 2012“ на 40 Собрание на БЗМ одржано во Библиотеката во Велес, 2013 г.



(special topics) во летниот семестар на постдипломските студии. Специјалниот предмет сам го составив: „Психологија на духовен раст“.

При евалуацијата од страна на постдипломците добив многу високи оценки, посебно во делот за степенот на знаење на материјата. Морам да нагласам дека Универзитетот на Торонто се наоѓа на 27-мо место на Шангајската листа, и на 4-то место на Американската ранг-листа. Мојот втор докторат одбранет во 2008 година на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје, беше во истата насока на духовното созревање, инспириран од Ничеовата книга „Така зборуваше Заратустра“, тема која во светот на научно ниво не е обработувана, затоа што и најмалку е разбрана и после повеќе од сто години, „Ничеовиот концепт за натчовекот, превреднување на вредностите и духовното созревање на индивидуата“. Од 2000 година до денес не сум публикувал ни една друга книга. Моето усовршување и натаму продолжува на полето на лингвистиката, се враќам на мојата прва област на интерес – јазиците, за кои досега како да немав доволно време да им посветам. Покрај со англискиот, почнувам да се служам со германскиот, францускиот и шпанскиот јазик.

БТ: Зошто сте престанале со пишување на книги, сигурно дека Вашето искуство и знаење се продлабочило во текот на изминатите години?

Можеби интуитивно го сфатив она што го вели Ниче дека „длабок е длабок светот, подлабок отколку што мислел денот лек“, па кога Исус Христос веќе два века го менува светот, а Ниче индиректно укажал на

таканареченото „второ доаѓање на Месијата“ преку воведување на дел од науката на самоспознанието во западната филозофија уште пред повеќе од сто години, а Саи Баба во последните 70 години правеше чуда, кога навистина се восхитуваме на брзиот напредок на технологиите, сè уште човекот „гори“, односно, како што еднаш рекол Буда, „светот гори, гори, гори“... Како сведок на тоа, не гледам дека човекот ќе може уште долго време да се промени, односно судбината ќе остане таа која секогаш ќе ги влече конците.

БТ: Како библиотекар со долгогодишно искуство, освен Ниче кои автори во литературата Ви оставиле впечаток?

Од секогаш не сум сакал да им се мешам во работата на писателите, но по некоја случајност еднаш годишно во име на Библиотеката ја организирам Тркалезната маса за роднокрајните писатели во Македонија. Сум пишувал само осврти за духовниот аспект во делата на психијатарот Скот Пек, две дела на Венко Андоновски, неколку дела на писателот Владимир Костов, затоа што имаат филозофска и духовна порака, а посебно за делата на Пауло Коелјо во кој препознав познавач на симболите на алхемијата.

БТ: Но, сепак, има ли нешто што би можеле да им препорачате на своите колеги и читателите?

Во поглед на усовршувањето во образованието не треба да им се препорачува нешто посебно. Во последните години по Болоњската програма видно се намалија критериумите за проодност во студирањето, па денес во Македонија има многу магистри и доктори, се надевам дека после петнаесет години Библиотеката ќе го има и вториот доктор на науки. Би сакал Господ да им е напомош и да им даде ум и разум на читателите на ова интервју. Не е образованието на кое Господ смета, туку карактерот, тој носи мир во душата. Ако човек го изгуби карактерот и сака да ги надитрува или контролира, или уништува другите затоа што му пречат во остварувањето на неговите планови, за него нема мир, веќе им ја дал својата душа на демоните. Така барем се вели во старите свети текстови. Ви благодарам.



Приредила
Фатма Бајрам Аземовска

ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА ПРОМОЦИИ, ИЗЛОЖБИ И ПРЕДАВАЊА

31.1.2013

ПАНИХИДА НА ГРОБОТ НА ПАВЕЛ ШАТЕВ

По повод 69-годишнината од смртта на македонскиот револуционер и гемиџија Павел Шатев, денес беше одржана панихида на неговиот гроб во Светонеделските гробишта во Битола. Бил еден од великаните на македонското револуционерно движење во периодот пред и по Илинденското востание.



На панихидата беа присутни директорот, г. Науме Ѓорѓиевски, и претставници од НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола, директорот на Историскиот архив на Македонија, д-р Зоран Тодоровски, проф. д-р Виолета Ачковска и Предраг Димитровски.

30.1.2013

РАКОПИСИ НА ПАВЕЛ ШАТЕВ И БИОГРАФИЈА НА БОРИС САРАФОВ

Во просториите на НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола Друштвото за издавачка дејност „Македоника“ и Државниот архив на Република Македонија ги промовираа двата тома од собраните ракописи на ПАВЕЛ ШАТЕВ – ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНИЈА и на БОРИС САРАФОВ (биографија). Книгата „Историја на Македонија“ од Павел Шатев е



прв том од оставината на Шатев, чии трудови досега речиси воопшто не се објавувани во Македонија. Изборот и преводот е на Предраг Димитровски, кој е автор и на воведот, а стручната редакција, коментарите и предговорот се на проф. д-р Зоран Тодоровски.

8.2.2013

НОВИ ТРЕНДОВИ ВО БИБЛИОТЕКАРСТВОТО

НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола и Американското катче во просториите на Американското катче организираа предавање за вработените во Библиотеката на тема „Нови трендови во библиотекарството“. Предавач беше Alka Bhatnagar (information Resource Officer at U.S. Department of State), која моментално работи во Американската амбасада во Белград. На предавањето имавме можност да слушнеме како функционираат библиотеките во Соединетите Американски Држави, нивната улога и функција, библиотеките и нивната улога како центри во заедницата.



21.2.2013

**МЕЃУНАРОДНИОТ ДЕН
НА МАЈЧИНИОТ ЈАЗИК**

Националната установа Универзитетска библиотека „Св.Климент Охридски“ – Битола со пригодни манифестации и заедно со своите членови-читатели го одбележаа 21 февруари – Меѓународниот ден на мајчиниот јазик. Централната свеченост се одржа во 18:30 часот во Библиотеката каде беше емитуван документарен филм за кирилицата и словенската писменост во Македонија. За значењето на македонскиот јазик говореа професорките по македонски јазик и литература Николина Поповска и Александра Гецовска.



05.03.2013

ЛИНКЕСТИДА И ДЕВРИОП

Во салата за промоции на Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски“ се одржа промоција на книгата „Линкестида и Девриоп“ од проф. д-р Виктор Илчиќ. Македонските археолози за 1 000 цивилизациски точки во период од бронзено, железно време, рана антика, полна и доцна, па сè до средниот век истражиле околу 85% преку научноистражувачки трудови на Филозофскиот факултет.



22.4.2013

СВЕТСКИОТ ДЕН НА КНИГАТА

Во НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола по повод Светскиот ден на книгата и авторското право



беше организирана пригодна манифестација. Деца од градинката ЈОУДГ „Естреја Овадија Мара“ со пригодна програма го честитаа празникот на вработените во Библиотеката. Потоа следуваше читање на пораките од г-ѓа Ирина Бокова, генерална директорка на УНЕСКО. Извадоци од нашето македонско творештво читаа: Петре Димовски, Елизабета Јончиќ, Елена П. Костадиновиќ, Кире Неделковски, Никола Илијоски, Сара Трајчевска, Марија Здравевска. Писателот Радован П. Цветковски им додели книги на учениците од основното училиште „Стив Наумов“ и од средното училиште „Јосип Броз Тито“.

4.6. – 9.6.2013

„X SAEM НА КНИГАТА“



6.6.2013

ВЛЕЗ НА ХРВАТСКА ВО ЕУ

НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола и почесниот конзулат на Република Хрватска во Р.Македонија – Битола, организираа трибина со хрватскиот амбасадор Златко Крамарик посветена на влезот на Хрватска во Европската унија.



9.7. – 12.7.2013

ДЕНОВИ НА ЕВРОПСКАТА КУЛТУРА

Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ ги организира деновите на европската култура во Битола во рамките на БИТФЕСТ 2013 година. Координатори на проектот беа Фатма Бајрам Аземовска, Малгожата Мачковска и Милка Котевска



11.7.2013

СОВРЕМЕНИ ТРЕНДОВИ НА ЧИТАЊЕ КНИГИ

Голем дел од нашите читатели немаат можност да ги видат и употребат електронските читачи на книги. Поради тоа на ден 11.7.2013 година, во рамките на БИТФЕСТ 2013 година, се одржа презентација на новите модели на читачи на книги. Координатори на проектот беа Фатма Бајрам Аземовска, Малгожата Мачковска и Милка Котевска.



19.7.2013

ПРИРОДАТА И ЖИВОТНИТЕ НА ФОТОГРАФТ МИЛЕ ИЛОСКИ

Изложбата се реализира во рамките на БИТФЕСТ 2013 година, носител на проектот е невладината организација „Биосфера“, во соработка со НУУБ „Св.Климент Охридски“ – Битола. Изложбата беше отворена од 19.7. до 23.7.2013 година, во холот на Библиотеката. Координатор беше Фатма Бајрам Аземовска.

9.8.2013

„ТВОРЕШТВОТО НА БИТОЛСКИОТ ПИСАТЕЛ НИКОЛА КОЧОВСКИ“

На 9 август, во читалната на Роднокрајното одделение при НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, а во рамките на Битолско културно лето (БИТФЕСТ) и манифестацијата „Битолски книжевни паметења“, вториот ден се одржа Тркалезна маса на тема: „Творештвото на битолскиот писател Никола Кочовски“. На средбата свои излагања имаа писателите: Добре Тодоровски, Панде Манојлов, Петре Димовски, Петко Шипинкаровски од Струга, Тоде Иванов од Охрид, Милица РадевскаДимитријоска, Билјана Талевска Димко, а од името на Владимир Костов за творештвото на Кочовски излагање имаше д-р Николче Вељановски. Гостин на средбата беше писателот Иван Чаповски.

Координатор беше д-р Николче Вељановски.



ДРУГИ АКТИВНОСТИ – ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КНИГАТА

ЉУБИТЕЛИ НА КНИГИ ВО ПОСЕТА НА БИБЛИОТЕКАТА

Во текот на 2013 година над стотина ученици од основните училишта од Битола „Д-р Трифун Пановски“, „Кирил и Методиј“, „Стив Наумов, „Гоце Делчев“, „Св.Кирил и Методиј“ ОУ, „Живко Брајковски“ од Скопје, Центарот за ран детски развој „Бамби“ од с. Новаци, ја посетија Библиотеката. Посетата беше искористена за запознавање на учениците со работата на Библиотеката како културна установа, нејзините оддели и начинот на издавање на книгите.

Исто така, беа разгледани магацинот за чување на книги, детската библиотека, читалните. Големиот број на поставени прашања од страна на учениците, како и нивниот интерес воопшто кон пишаниот збор, она што го има во книгите и воопшто функционирањето на Библиотеката несомнено говори за успехот од едни вакви посети кои се надеваме ќе ги има во голем број и во периодот кој претстои.



БИБЛИОТЕКАРИТЕ ВИ ПРЕПОРАЧУВААТ

ОДДЕЛ ЗА ЗАЈМУВАЊЕ И УСЛУГА ЗА ВОЗРАСНИ

1. ПИСМОТО НА ГОСПОЃА ВИЛМА – Јелена Бачиќ Алимпик
2. ТРИЛОГИЈА – Стив Ларсон
3. ТОЧКА НА КУЛМИНАЦИЈА – Памела Клер
4. МАЈКАТА НА ОРИЗОТ – Рани Маника
5. РАКОПИСОТ ОД АКРА – Пауло Коелјо
6. АНГЕЛОТ ЧУВАР – Пауло Коелјо
7. ПОСЛЕДНАТА ВОЈВОТКА – Габриела Ким
8. ИСЧЕЗНАТА БЕЗ ТРАГА – Шеви Стивенс
9. АМЕРИКАНСКИ ДЕРВИШ – Ајад Актар
10. ЦАРИГРАДСКИ ПРОРОЦИ – Мајкл Дејвид
11. БЕЛАТА СВЕТИНА НА ПАРИЗ – Тереза Ревај
12. СИТЕ СОНИШТА НА СВЕТОТ – Тереза Ревај
13. ИНФЕРНО – Ден Браун

ДЕТСКА БИБЛИОТЕКА

1. ОГНЕНИОТ ПРСТЕН – П. Д. Бакалари
2. ФУДБАЛ ЗА ПОЧЕТНИЦИ – Гарландо Л.
3. А СЕГА СИТЕ ВО БРАЗИЛ – Гарландо Л.
4. БЕНГАЛСКИОТ БИСЕР – Агата Мистери
5. МАГИЧЕН РОДЕНДЕН НА СТЕЛА – Бици Р.
6. ВРЕМЕНСКАТА ПОРТА – Улис Мур
7. МАЛИОТ ХЕКТОР – Франсоа Пепор
8. ТАЈНИ АМБИЦИИ – Џефрис С.
9. ШТРУМФОВИ
10. ПОСЕГНЕТЕ ПО СВЕЗДИТЕ – Џефрис Сидни

ОСМА РОДНОКРАЈНА СРЕДБА НА БИТОЛСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ВО МАКЕДОНИЈА

Приредил
д-р Николче Вељановски,
библиотекар-советник

Осмата по ред Роднокрајна средба на битолските писатели во Македонија беше одржана на 5 јуни 2013 година во просториите на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола. Учество зедеа 19 писатели: беа изнесени текстови на писателите: Панде Манојлов, проф. д-р Вера Стојчевска Антиќ, Владимир Костов (во отсуство), Никола Кочовски, доц. д-р Христо Петрески (во отсуство), Петре Димовски, д-р Благоја Брајановски (во отсуство), Добре Тодоровски, Ѓорѓи Прчков, Ванде Ганчевски, Сања Мучкајева Видановска, Весна Мундишевска Вељановска, Весна Ефтимовска Сотироска (во отсуство), Мирјана Стојановска Палигора (во отсуство), Димитар Богдановски, Богоја Таневски, Зоран Пејковски, Елизабета Јончиќ и Јован Ѓуровски. Од име на Библиотеката организаторот и модератор на Средбата беше д-р Николче Вељановски, по осми пат, ги поздрави присутните: „Добредојдовте на традиционалната, овој пат осма по ред Роднокрајна средба. Секоја година, во поглед на темата за Тркалезната маса се консултирам со по некој од вас писателите, а овој пат беа добродојдени сугестиите на Добре Тодоровски со кој ја заокруживме овојгодишната тема: „Моите ликови – страдалници со силен копнеж по среќата“ Ако минатогодишната тема „Жената – муза на моето творештво“ донесе една свежина и елан за пишување, овојгодишната тема ја препознавте како многу честа и неизбежна, како за вашите ликови во делата така и за самите себе како личности. Одсвот е неверојатен. Можам да кажам



дека сите поканети без исклучок се одсваа на темата. Имаме 19 текстови. И таа желба да се биде тука со другите свои колеги писатели ѓ дава на Средбата една посебна топлина. И покрај тоа што оваа година Министерството за култура не нè поддржа и со оние малку средства кои ни ги доделуваше во последните години, организаторот, односно директорот на НУУБ „Св. Климент Охридски“, Науме Ѓоргиевски, се одлучи да не ја прекине традицијата ниту на оваа Тркалезна маса ниту на Зборникот и да ги поддржи.

Исто така, сметавме дека како организатори вам како на роднокрајни писатели ви должиме едно извинување, затоа што доста долго не ги имавме средено, односно дополнето таблоата со фотографии од сите вас. Овој пат го направивме тоа онака како што мислевме дека треба да го направиме, а вашите забелешки се, секако, добредојдени. Знаеме дека постојат и други роднокрајни автори и други битолчани во образованието, науката и стручната работа, но во овој момент се одлучивме на таблоата во прво време да стојат фотографиите на писателите со кои роднокрајното одделение најмногу соработуваше. Морам да споменам и тоа дека фотографиите, со извесни исклучоци, беа земени од едицијата „Значајни личности за Битола – писатели“ во издание на Библиотеката.

И понатаму писателот Владимир Костов ја поздравува Средбата, затоа што од здравствени причини не можеше да дојде, а делот од неговиот текст ќе го прочитам јас. Ви благодарам уште еднаш што, сепак, се разбираме...



Вера Стојчевска Антиќ
ДРУГАРСТВО СО ПРЕСТИЖ

Не случајно афоризмот на Џон Дон, како мото во романот „За кого бијат камбаните“ од Ернест Хемингвеј, ми се наметнува по секое другарско исчезнување: „Ниту еден Човек не е Остров, сам по себе целина. Ако морето однесе дел од копното, Европа е помала. Ако еден човек умре се смалувам и јас, зашто и јас сум дел од Човештвото...“



Димитар Богдановски
СТРАДАЛНИЦИ СО СИЛЕН КОПНЕЖ ПО СРЕЌАТА

Признавам, бев принуден да се потсетам на заборавени или подзаборавени ликови од моите творби што во прв момент и не беше така лесно. И на извесен начин бев изненаден бидејќи во тоа мое творештво открив релативно многу ликови кои ги одликува извонреден силен копнеж најмногу за зачувувањето на сопствениот живот, па дури потоа нивните тежненија за постигнување на подобар, побогат, поисполнет и среќен живот.



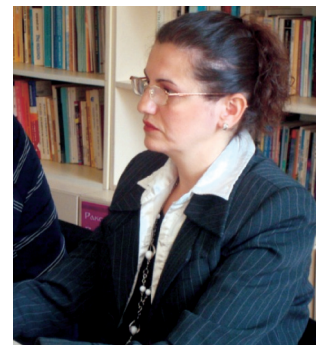
Проф. д-р Благоја Брајановски
ВО НАДЕЖ ЗА СРЕЌА

Во врска со копнежот по среќата. Во двете мои прозни дела посочени погоре, главната личност, Трајан, општо земено, може да се каже дека не копнее по среќата како за нешто недофатно од човека, како спрема кое треба да ни „гори“ душата. Тој цувствува дека среќата е насекаде и „сега и тука“ и дека можеме да ја искусиме во некои мали моменти на секојдневниот живот.



Весна Мундишевска-Велјановска
ТРАГАЧИТЕ ИЛИ МЕЃУ ДВА МОСТА

Во котлето на живеачката желбите и стравовите се сврзуваат во ткиво, па зачинети со љубов, немири, двоумења и болка, се оптегнуваат како предиво. Час „со крстена вода ќе го одмијам тоа што нè вознемири“, час ќе го потхраниме неспокојот – па ќе се смири. „Гргорат немири, роморат вжештени води“, во релјефот на трпението сомнежот безбојно длаби злокобно засадувајќи свое поднебје, обезводнети разденуваат сливовите на мечтите, а неутешноста се рони од безуспешноста...



Сања Мучкајева Видановска
МОИТЕ ЛИКОВИ – СТРАДАЛНИЦИ ВО СОПСТВЕНАТА САМИЦА

Копнежот и светлината на сонцето знаат да бидат исто силни, да ги насолзат очите, како што има солзи кои тагуваат и солзи радосници. А тоа измеѓу е човечка среќа, љубов, вистина или секојдневниот ден во топлата соба, уморен од качувањето – среќа?



Ванде Ганчевски
СТРАДАЛНИЦИ ЗА СРЕЌА И ОДИЗГУБЕНА СРЕЌА

Забележувам кај сите ликови страдалници, страдањето не излегува полека смирено срамежливо, туку кочоперно наметнато. Кај сите сум заробил дел од движењето на страдањето во животот низ напишаните книги и мило ми беше што сум успеал во тоа, за по сто години некој читател да може да сочувствува со маката на страдалникот.



Петре Димовски

**ЖИВОТОТ ЕГОЛЕМА ПОТРАГА
ПО СРЕЌАТА**



Враќајќи се повторно на ликовите од моите дела, по онаа прва средба кога ги креирав, ги наоѓам нивниот животен сон, нивниот копнеж по среќа и нивната надеж за отворање на светлината во мракот.

Јован Ѓуровски

**ЛИКОВИ ВО ФУНКЦИЈА
НА МОЈАТА ПЕОКУПАЦИЈА**

Застапен лик во два-три мои романа е и Риза („Кога вампирите шетаа по селото“, „Пријателите на Даскалот“), Севда Мариовката („Гулабицата од Ѓупски Баир“ и „Секој човек башка будала“).



Прототип за овој лик е мајка ми која најповеќе ја знаев. Таа од дванаесет години е растена без мајка, од мала домаќинка, која ја почитува наредбата и волјата на татко и и нејзините браќа во се, освен да се омажи за Бино Ѓуров, за кој бега бегалка.

Елизабета Јончик

**МОМЕНТОТ КАКО НОСЕЧКИ
ЕЛЕМЕНТ НА СТРАДАЊЕТО И СРЕЌАТА**

Љубовта како творечки хоризонт со својот авторитет и конструктивност од секогаш наметнувала восхит и почитување, но и некаде низ тој



х о р и з о н т о с в е н
елементарните емоции кои
го будат чувството за среќа,
припаѓање со длабока
приврзаност, трепетна
возбуда, исполнување,
опуштеност и задоволство, се
јавуваат и изрази на болка,
грч, мака, незадоволство,
неисполнување, осаменост...

Владимир Костов

ДА СЕ САКА СО ДУША И ТЕЛО

Учителот, помалку контроверзен во однос на вообичаената претстава за него, го приложувам кон ова писмо. Страдалник со копнеж по среќа, во Учителот го препознаваме Прометеј во античкиот мит, ставен во современи услови. Попрецизно дефиниран, тој е изложен на физички репресии и душевно страда колку по неостварена лична среќа, толку поради неостварени општествени идеали за кои се борел.

Никола Кочовски

**ТУЃИНА - ГОЛЕМИ НАПОРИ
И СТРАДАЊА**

Печалбарот од расказот „Вратен“ дојде да ги посети најсаканките - младата жена и породот, И се разбира, на крајот го послуша императивот на разделбата. Но посилено од сето тоа се покажа нагривањето на црвот на долго прикриваниот немир на љубомората...



Панде Манојлов

**МОЈОТ ЦРВЕН НЕМИР,
МОЈАТА НЕИЗЛЕЧЛИВА ТАГА**

Кога ја прочитав темата за тркалезната маса: „Моите ликови – страдалници со силен копнеж по среќа“, се стаписав. Ја оставив поканата во една од фиоките... Но, се откорна, затрепери некој чуден немир, чуден несопој во мене... Се прашував, кој ли се тие ликови, страдалници во моите деветнаесет досега објавени книжурчиња? Има ли песна во тие книги а да не е исполнета со тага и страдања, има ли стих без нишка несопој, скриен бунт, потрага по среќата?



Мирјана Стојановска-Палигора
**КОПНЕЖОТ ПО СРЕЌАТА
ВО МОЈАТА ПОЕЗИЈА**

Најјасно издриференциран копнежот во мојата поезија доаѓа до израз во третата книга поезија „Засидана врата“. Од дистанца од седум години откако излезе оваа книга од печат, имав можност да ја препрочитам, сега како критичар на своето дело.

Зоран Пејковски
**ПОГЛЕДИ НА СТРАДАЊЕТО
НА МОИТЕ ДРАМСКИ ЛИКОВИ**

Сега, пак, кога претходно сме ја поставиле основата на драмското дело, со градење на ликовите, создавајќи прво страдање до абизна состојба, како неодминлива општествена појава и духовна болка, за да потоа се јават, и за нашите потреби, страдалниците во литературата, мора да создадеме спротивност, за да дејствието го направиме цврсто со повеќе симболизми кои ќе го окарактеризираат драмското дело.



д-р Христо Петрески
**ВАШИТЕ - МОИ, ТВОИ ИЛИ
НИЧИИ ЛИКОВИ**

Но, зарем мора и треба секогаш тие *наши* ликови да бидат несреќни и зарем навистина сите тие, или грото од нив не се *постојано* несреќни?!

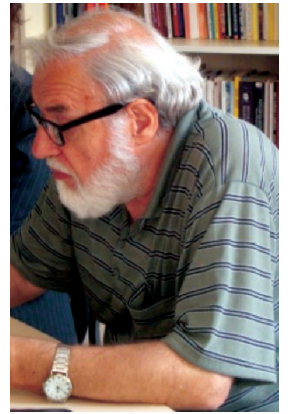
Кога не би била таа и толку голема *нивната* несреќа - тие, едноставно, најверојатно и можеби не би ни постоеле, или не би имале ни потреба и покритие и да постојат!



Ѓорѓи Прчков
МОИТЕ ЛИКОВИ – СИТЕ СТРАДАЛНИЦИ

Сега веќе дозволив да се изнивелира нивото на бура и оаза во мене и само го чекам изгревот на сонцето. Се радувам на мигот и неговата содржина,

но со едното око сиркам во правецот од кој ќе пристигнат новите искушенија со оближани лешинарски муцки. Тогаш и страдањето ќе ја загуби својата универзалност заради тоа што станало лично мое, претопено во адреса која никој не го засега, ниту пак е јавна за да дозволи разбремување и здив.



Весна Ефтимова Сотироска
МОИТЕ ЛИКОВИ – СТРАДАЛНИЦИ

Ми доаѓаше да викам, да липам, низ плачот да ја извадам маката што ми ги стегаше градите. Срцето ми биеше насекаде: во градите, во стомакот, во главата. Размислував која е оваа бесмислена игра што се игра околу нас. Се залажуваме дека секој од нас си го живее животот онака како што сака, несвесни дека сме фатени во мрежата на безброј зависности.“



Богоја Таневски
СТРАДАЛНИЦИ ПО СРЕЌА

Човекот за да живее мора да се заложува да опстојува, да се бори за подобри услови, за подобар живот, подобар опстанок. Тој мора да бара, да се бори за подобра среќа. Некаква среќа или несреќа постои, има во сите сегменти на животот. Според мое мислење постојат два вида на среќи: вродена и стекната среќа.



Добре Тодоровски

ПРОКОЛНАТИОТ ЛИК – СТРАДАЛНИК



Ако страданијата на главните ликови се испишуваат и се издигаат над тагата, во истоимениот роман (каде што страдањата се општествени, односно се однесуваат на поширока животна заедница), во романот „Завештание Велјаново“, се спушта на пониско рамниште, односно главнината се задржува на поединецот, за да во романот „Прокоба“, се однесува на семејна тагедија.

Петко Шипинкаровски

МОИТЕ ЛИКОВИ ВО ОЧЕКУВАЊЕ НА ЗРАК СРЕЌА



Иако оддалечен од родното катче, мислата постојано ме влечи, радосни биле моментите на престојот таму, но секогаш разделбите со моите најблиски биле проткаени со тага, и секогаш сум им ветувал; пак ќе дојдам.

ПИСАНИЕ ЗА СТРАШНИОТ СУД

Приредил
д-р Николче Вељановски,
библиотекар-советник

Што е она што го прави писателот Владимир Костов посебен? Тоа е неговото страдање за вистината, за чистотата, за самоспознание. Една цела книга „Даровна“ си ја посвети на самиот себе. Во неа тој е писател, сведок и филозоф, а и обвинител, судија и свој целат, „и доколку при оценката на другите се ставиш во подредена положба, или ако се натцениш себеси, да се залажуваш дека си тоа што не си, дека си, всушност, никој и ништо, или, пак, обичен број, а имаш за себе мислење дека си некој и нешто, за каков ти ласкаат полтроните дека си им рамен на боговите, дури дека си и Бог“, затоа, сакал или несакал неминовен е излезот од светот на Цула Кората. Ако Буда дошол до сознание дека „светот гори“, а Ниче дека „светот е длабок, подлабок отколку што мислел денот лек

кога и да било“, тогаш што сакал да каже бог кога дозволил Самуиловата цела војска да биде ослепена. Каков е тој Бог што ја дозволил оваа свирепост!? Каков е тој Бог што ја ставил за мајка на светот Цула Кората? Каде е тогаш вистината, чистата Вистина? Каде е Мајката Богородица? За да почнеме да се спознаваме себеси, прво во нас треба да се појави силен внатрешен порив за Вистината. Тогаш секој себе си ќе се види како пола човек пола животното, како кентаурите. Животното во човекот е маѓепсано од Цула Кората. Главниот јунак во делото се враќа од Америка како Исус Христос од рајот за да им направи панихида на живите мртвовци за да би можеле да станат свесни за самите себе дека се мртви. На бродот наречен Цула Кората и мртво се живее, но во рајот треба да си жив за да живеш. Прег Бога нема што да криеме или да се преправаме. Човекот е постојано распнат помеѓу ангелот и ѓаволот. **Евто** е прибрата, односно другата страна на Чокот, главниот јунак во делото „Писанието за страшниот суд“, „тој беше филозоф, набљудувач на животот и трагач по неговата смисла. За него идеал сега стана Ангела, кафеанска проститутка.

Тој живеел во илузии и сега, со нејзината појава, наеднаш се наоѓа во стварноста, констатирајќи дека скоро го пропастил својот живот. Заклучокот беше да се спаси од животот она што може да се спаси,



да се надомести од изгубеното она што може да се надомести. Можноста и Ангела да е илузија, се отфрлаше“. Богородица, чистата Мајка која треба да е тука меѓу луѓето, во човекот, закопана во нечистотијата која самиот човек треба да ја исчисти. Зарем не сме веќе сите ние на земјата, веќе пред страшниот суд!? Костов не го чека страшниот суд. Затоа ја напиша „Даровна“, за да биде и обвинител и судија и целат на својата суета. Што му вредат сите почести што му ги даваат должниците пред Бога, зарем не е тоа само **мамка** за него. На патот на самоспознанието нему не му требаат повеќе полтроните и лигушите да му се лигават пред него. Зарем Бог не им ја поставил својата мамка во нивното полтронство и лигавење!? Кога ли ќе дојде време да се сетат на тоа!!! На душата Владимир му требаат чистите и чесните души во чија добрина тој ќе може блажено да се одмора и да го најде својот мир како во свој дом. Знае Костов дека Господ уште многу одамна него го ставил пред страшниот суд за кој многумина не се свесни. Можеме ли да наполниме бензин во возилото, а да не платиме за тоа. Никој не може таа енергија да ја плати за нас, освен самите ние. Таков е законот Божји. Така еднаш сонив јас! Се сеќава Костов исти и слични такви полтрони го судеа, но Бог им даде, сепак, малку ум и разум, а, сепак, така сакаше Бог. Тоа беше во Божјата лекција за Професорот да може да им прости зашто и тие беа и се од Бога и од вода. Колку пати Владимир Костов во нашите разговори покажал гадење од „цганот“ што го распнал Исус Христос пред повеќе од 2000 години. Еднаш се обиде како рамно осумдесетгодишник да им каже дека сè уште го распнуваат синот, но немаа уши да слушнат. Распнат на крстот Исус проговорил: „Татко, прости им, не знаат што прават“. Така Костов покрај синот Чоколот, ја вклучи и Мајката која никогаш не се омажи, единствениот негов женски лик – филозоф, Ели Спиридонова. Чоколот и Таа се во душевна, или љубовна врска, неразделни како што индивидуалната душа не се одделува од Бога. Сè што погоре во инспирација го „елаборирав“ преку Евто, Костов го кажува во три редови: „**Да се живее, значи човек да се бори. Да се умре, значи да се согори.** На тоа се сведе неговата филозофија. **Да се гори за Ангела и да се согори за неа!!!!**“

„Спознај се самиот себе“ – беше филозофската задача на Ефто. Не беше во прашање хедонистичкото задоволство, во прашање беше чинот на живеењето,

смислата на постоењето.

Долгогодишното искуство на нашиот единствен писател е искажано во поглавјето „**Осветување на палатата**“ каде Евто ќе рече: „човечкиот живот е само една огромна празнина која може само Бог да ја пополни. – **Спасот на човекот** не е ниту во морална ниту во револуционерна акција.

Ниту во црквата ниту во државата, ниту во науката ниту во филозофијата... **Човекот го напушти Бога, ама Бог него не.** Сам по себе **Бог ќе се наметне како решение**, ќе падне во умот на луѓето како зрела крушка в уста .. – Долго време сакав да напишам книга, сè додека не кренав раце од таа намера. – Што мислите, зошто Гогољ ги изгорел своите книги? Се прашува самиот Костов и си одговара: „**сфатил дека човекот цабе трошел хартија... Таму каде што има стил на изразот, не барај го Господ.** Мразам луѓе со стил, сакам луѓе кои прашуваат дали има или нема Бог, со надеж дека ќе им одговори“. Јас би рекол со силен копнеж во очекување да им одговори.

Порано вистината беше сè што ќе каже ЦЕКО... Чоколот, пак, со сомнителни материјални приходи, беше историски сомнителен... **За светот во кој живееме битното е златото...** Без таа база не ќе може да се догради светот што Бог им го остави на луѓето... Преку негација на негацијата се доаѓа до нов квалитет... Преку превозмогнување на себе си, човекот доаѓа до нов човек, *hominusnovus*...

Зошто е потребно човекот да создава човек, пред сè, зошто е потребно човекот да постои како човек, и воопшто зошто е потребно да постои. А и зошто е потребно да умре?... Што се случува во мајчината утроба по нејзиното оплодување, живот или смрт?



Ели му призна, карактеризирајќи ја својата љубовна обземеност спрема него како демонизам. Мене тогаш ме интересираше битието како прва причина која постои сама од себе и сама по себе, односно Бог симболизиран со неговата вертикала, а во визијата на луѓето двојбен со хоризонталата, која го претставува човекот, кои, пак, вкрстени резултираат со богочовекот, распнат на тој крст. Мајка ми никогаш не ми се обратила на име. Се сомневам дека го заборавила. Ми се обраќаше со „душо“ pro forma. Откога ми го предаде куферот со еврејското злато, престана да се интересира за мене. Ова е едно ремек-дело на писателот Владимир Костов и за да не помисли некој дека пораката што Ели ја остава го валка ова дело, ја одделувам како загатка:

(п.с. „Ти ми призна курвар си и јас сум курва“). Нека не се гнашат од себе медиокритетите, зашто уште

кога сме се родиле, прво што сме правеле било лига-вењето. Како возрасни сме станале уште многу, многу полоши, позавидливи и позлобни. А згора над тоа се оправдуваме што сме пресудиле, ама не себеси, туку на другите. Професорот добро знае дека синот кој навистина настојува да се превозмогне себеси би ја толкувал загатката вака: Чудни сме луѓето, сомничави и несигурни во себе, не сме расчистиле со себе, или не сме се помириле со себе и својата судбина, сите го бараме Него и Неа, им се молиме (**бараме** од Нив да ни одговорат), а истовремено не сме свесни дека со своето однесување кон себе и кон ближните, ги пцееме.

Му благодарам на Бога, односно на д-р Владимир Костов што ни ги подари книгите за да се потсетиме на Самоспознанието.

РАЗГОВОР СО ПИСАТЕЛОТ ДОБРЕ ТОДОРОВСКИ



Добре Ј.Тодоровски е современ македонски писател, раскажувач, романсиер, драмски писател. Роден е во 1960 година, во Бабино, Демирхисарско. Основно образование завршува во Битола, а средно во Сараево, БиХ. Дипломирал на Биотехничкиот факултет во Битола.

Како вработен во Одбраната, долги години е дописник на армиските гласила („Одбрана“ и „Армиски збор“) каде што покрај бројните написи, објавувани се и 70 хуморески. Истовремено бил хонорарен дописник на повеќе гласила и други весници.

Еден е од членовите возобновувачи на Битолскиот книжевен круг, во 2005 год., здружение на битолските писатели, членови на ДПМ. За член на Друштвото на писатели на Македонија е избран во 2000 год. Добитник е на повеќе награди и признанија, меѓу кои: „Иселеничко перо“ (2000), награда на Матицата на иселеници на Македонија, и „4-ти Ноември“ (2002), „Златна плакета“ на Македонското научно друштво – Битола, (2008) „Струшко изгрејсонце“ (2013)...

Во битолската и македонската јавност познат сте како авторитетен роднокраен писател и затоа би сакале да ни кажете повеќе за вашите почетоци во книжевноста.

Почетоците на моето прво литературно творештво се врзуваат уште во основно образование, со необјавениот роман за деца „Бакарни огнови“, пишуван 1974 година.

Прва објавена книга, со која се претставив пред читачката публика е романот „Сивилото на одот“ (1998 г.).

Во својот писателски опус пишувате романи и драми. Каде се наоѓате најмногу себеси?

Верувајте има моменти кога напливот за инспирација за пишување на драма е толку изразен што не можам да одолеам, па така испаѓа дека драмите ги пишувам, што се вели во еден здив. Така е верувајте со сите драми „Закопана вистина“, „Да не ти речам“, „Ај, што имам мерак...“, при што би ја издвоил драмата „Пак го најде Санде сина си“, каде што неколку пати се наврќав од причини што истата требаше да се постави на сцена. Тука се и монодрамите: „Што ми би-

ло пишано“, „Бориз Басернички“. „Славе славен да биди“, „Што велеше Јовче Гаџо“, „Горе-долу“. Имам две збирки раскази: „Дума за душите“ и „Прикрај“. Можеби многу повеќе сум приврзан кон романот, затоа што наоѓам дека тука темелно можам да се искажам. После првиот следуваа романите: „Над тагата“, „Завештание Велјаново“ и последниот „Прокоба“.

Повод за нашиот разговор е романот „Прокоба“ како најчитана и најпродавана книга во земјава. Во нашата Библиотека Вашиот роман „Прокоба“ е регистриран како најбарана книга од домашен автор.

Токму така. Не само во битолската Библиотека, ами известен сум дека романот „Прокоба“ е најмногу баран и читан во библиотеките во Демир Хисар, Крушево, Ресен, Охрид, Прилеп... Неодамна мојата издавачка куќа „Матица македонска“ ме извести дека романот „Прокоба“ е една од најпродаваните книги во Македонија.

Дали до Вас стигаат мислења од Вашите читатели и како тие ги доживуваат Вашите дела?

Тематиките кои ги обработувам се за повозрасна читателска публика и секако дека сум заинтересиран какво е нивното мислење. Ако порано, некако срамежливо ми се даваа критики (позитивни и негативни), во последно време, особено за романите „Над тагата“, „Завештание Велјаново“ и „Прокоба“, има значителен број на читатели кои ми искажале мислење за нивните содржини. Мислењата ги искажуваат лично преку пишаните медиуми, а во последно време што е и некаков тренд преку социјалните мрежи. Главно тоа се позитивни критики од читатели, колеги писатели и луѓе кои се занимаваат со литературна критика.

Вие негувате посебен стил на пишување поради кои имавте и мали недоразбирања со колегите писатели. Дали е тоа плод на Вашата инспирација? Всушност, од кого и од што најмногу сте инспирирани.

Токму така. Јас во своите дела го користам народниот говор, односно јазикот на народот, од каде

што е и основата на македонскиот литературен говор.

Јас како автор кој користи дијалектна форма во творештвото претежно се потпирам на народните мотиви и усното раскажување на обичниот човек. Носечката идеја ми е со користење, условно речено, на локалниот говор, да се заштити, зачува и да се отргне од заборава македонскиот збор, кој случајно или намерно се потиснува од секојдневната комуникација. Поголемиот број автори својот книжевен опус го базираат на роднокрајното, со цел зачувување на јазичните записи со сите негови карактеристични белези, со што се дава тежина на литературниот опус. И од јазична и од историска гледна точка најчистиот дел од македонскиот етнос се наоѓа во триаголникот Битола – Демир Хисар – Прилеп. Тоа е срцевината со најмалку странични влијанија, а тоа дава можност за зачувување на чистотата на целото фолклорно богатство.

Така и јас инспирацијата ја црпам од пресликување на настаните кои се случиле во детството па и повам, мисловно навраќање на минатото, лични доживувања или настани од поблиското и поширокото опкружување кое го чувствувам како заедничко и каде што наоѓам здрава основа, автентичен материјал, а сето тоа ми овозможува посебна сигурност.

Вие сте постојано присутен на роднокрајните средби кои се одржуваат во Библиотеката. Што претставуваат тие средби за Вас?

Роднокрајната средба е еден од настаните каде што писателите можат да разменат свои мислења и по однос на своите критики да го лоцираат местото на роднокрајниот автор во македонската литература. Секогаш кон оваа манифестација не само јас туку и моите колеги имаат крајно сериозен пристап. Можеби треба да се даде поголем импулс, а со тоа и поддршка од релевантните институции и истата да се продлабочи и прошири со поголем број активности кои се однесуваат на литературата. Дека тоа е така





како потврда нека биде интересот на писателите и сите оние кои се занимаваат со литература за учество на роднокрајната средба.

Во ова време е тешко да се наоѓаат средства за издавање на книги, како Вие се снаоѓате?

Ретко кој од авторите може да се пофали дека обезбедил средства за печатење за секоја книга од Министерството за култура. Последните мои книги се поддржани од Министерството за култура, се надевам ќе остане и понатаму да ме поддржува. Други извори и средства порано се собираа од продажбата на книги и по пат на спонзорства, кои напоменувам, за жал, ги има сè помалку и помалку.

Вие моментално ја обавувате функцијата потпретседател на МНД, Друштво во кое членуваат писателите, членови на ДПМ, но и луѓе кои се занимаваат со литературата и културата.

Од 2001 година сум член и на Друштвото за наука и уметност Битола (сега Македонско научно друштво – Битола). Главен и одговорен уредник сум на „Прилози“, списание на Македонското научно друштво – Битола. како и коавтор на монографиите: „Црнбуки-Црноболки“, „Учителот Максим Попоски“ и „Д-р Димитар Котевски“.

За потпретседател на истото сум избран во 2012 година. Посебна чест ми е што сум избран на оваа позиција од луѓе кои ја ценат уметноста и луѓето кои се занимаваат со истата. Во Одделението за литература и лингвистика е покрената иницијатива за воспоставување на потесни врски со сродни здруженија во земјата и странство.

Иницирана е соработка со претставници-

писатели од литературниот клуб „Климент Охридски“ од Торонто – Канада, како и со Македонското литературно друштво „Глигор Прличев“ од Сиднеј – Австралија. Резултати од соработката веќе има, а во тек е реализација и на неколку проекти, каде што како партнери се наоѓаат Македонското научно друштво и наведените здруженија.

Го одложивте Вашето патување во Торонто – Канада, на покана од Литературното здружение на Македонците во Торонто, дали се откажавте од поканата?

Патувањето беше одложено од приватни причини, но до следното одржување на литературните средби во Торонто – Канада, до 20-30 мај 2014 год. Со претставниците на тамошниот книжевен круг сме во постојан контакт, а што се однесува до моите дела ја имаат секоја нова испечатена книга.

Во моментот дали работите на некој роман и кои се Вашите планови за во иднина?

Се работи за збирката раскази „Со проштение“, пишувана во досега препознатлив стил, а обработува настани содржани во секојдневната живејачка на нашиот човек од поблиското минато, останувајќи верен кон ликот на не обичниот човек, кој сакал или не со својата истрајност и битисување создава своевидна историја. Расказите се полни со возбуда, потресни и тажни животни приказни. Верен на традицијата, опишувам настани, бележити по својата уникатност за опстојба, својствена само на народот од овие простори. Во поодмината фаза на подготовка е романот „Последниот монах“, на кој работам веќе неколку години.



Разговорот го водеше д-р Николче Вељановски

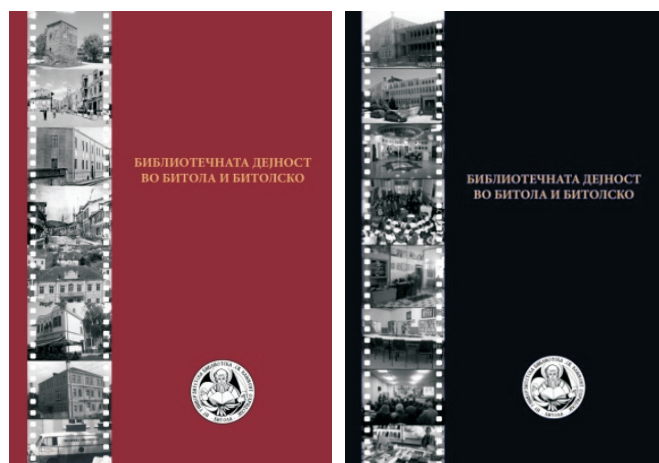
ПРОМОВИРАНИ НЕКОЛКУ НОВИ ИЗДАНИЈА

На ден 05.12.2012 (среда) беше свечено одбележан Патронатот на Библиотеката. На присутните им се обрати г-дин Науме Ѓоргиевски, директор на НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола. Потоа следеше промоција на изданијата: „Библиотечната дејност во Битола и Битолско“. Книга 1, Од зачетоците до 1974 година, од група автори вработени во Библиотеката (Анета Стефановска, библиотекар советник, Науме Ѓоргиевски, библиотекар советник, Илче Стојановски, виш библиотекар, Гордана Пешевска, виш библиотекар, Јоланда Бошевска, библиотекар советник, Цветанка Дамјановска, библиотекар советник, Благој Николов, библиотекар советник и Зоран Јанакиевски). Промотор беше проф. д-р Златко Жоглев.

Проф. д-р Сашо Коруновски беше промотор на „НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола – DVD“, додека Зборникот на излагања од Седмата роднокрајна средба со битолските писатели во Македонија и најновиот број на списанието „Библиотечен тренд“ го промовираше д-р Николче Вељановски. На крајот следеше настап на КУД „Стив Наумов“ – Битола.



Во текот на 2013 година од печат излезе и „Библиотечната дејност во Битола и Битолско“ книга 2 која го опфаќа периодот од 1974 година до 2013 година. Книгата има неколку поглавја:



- Основањето и развојот на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола каде се опишува просторниот развој на Библиотеката, автоматизацијата на библиотечните процеси, меѓународната соработка, издавачката дејност и манифестациите во овој период;

- Организациската поставеност на Библиотеката, каде се пишува за работата во Одделите;

- Вработените во НУУБ – Битола, каде со портретна слика и кратка работна биографија се претставени вработените во Библиотеката за целиот овој период.

Уште едно издание на Библиотеката излезе од печат, Развојот на Библиотекарството во Битола и Битолско и видови библиотеки од Анета Стефановска, библиотекар советник, Науме Ѓоргиевски, библиотекар советник и Благој Николов, библиотекар советник.



ДВЕТЕ НАГРАДИ ЗА 2013 ГОДИНА „ЖИВКО ЧИНГО“ И „КРСТЕ ЧАЧАНСКИ“ ЗА ПИСАТЕЛОТ ПЕТРЕ ДИМОВСКИ

Битолскиот писател Петре Димовски е добитник на наградата „Живко Чинго“ за 2013 година за расказот „Трансакција“. Наградата ја доделува Општина Охрид во рамките на манифестацијата „Вечер на Живко Чинго“. Од пристигнатите 48 раскази по конкурсот за оваа година, жири-комисијата во состав Славе Ѓорго Димоски, Ирена Бачиќ и Зоран Јакимоски едногласно реши единствената награда да му ја додели токму на расказот „Трансакција“ „кој се издвојува од другите и заслужено е победник на овој конкурс“.

Наградата на писателот Петре Димовски свечено му беше предадена на манифестацијата „Вечер на Живко Чинго“ во Велгошти која како и секоја година, се одржа на роденденот на Чинго, 13 август. Наградата му ја врачат претседателката на Советот на Општина Охрид, д-р Гордана Коњаноска.

На анонимниот конкурс кој веќе традиционално се објавува, писателот Петре Димовски е добитник на наградата „Крсте Чачански“ за 2013 година за книгата раскази „Мисија“. Комисијата резултатите за доделување на наградата ги соопштени на 29 април.



Наградата на Димовски му беше врачена на 5 јули, во Струга, на меѓународната книжевна манифестација „Струшки книжевни средби“, во која зедоа учество писатели од повеќе балкански земји. Книгата ја промовираше писателот Тоде Илиевски во Домот на поезијата во Струга.



ФЕСТИВАЛ НА РОМАНОТ БИТОЛСКИ КНИЖЕВНИ ПАМЕТЕЊА

На 8 август, во рамките на Бит фест се одржана манифестацијата „Битолски книжевни паметења“ што ја организира Битолскиот книжевен круг во соработка со НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, а финансиски помогнат од страна на Министерството за култура на Република Македонија, како и од Општината Битола.



„Битолските книжевни паметења“ се одржаа по третпат, и се во рамките на Битолско културно лето. Под ведро небо, на Тумбе кафе пред битолчани се претставија актуелни писателски имиња од државата заедно со битолските писатели. Посебно афирмативно беше настапувањето на младите писателски имиња.

Наградата „Книжевен круг“ за 2013 година му беше доделена на писателот Иван Чаповски.



ЈУБИЛЕЈ 10 ГОДИНИ „БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД“
СПИСАНИЕ НА НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

